

Ο ΛΥΚΟΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ - THEEB

Σκηνοθεσία: Νάτζι Αμπού Νουάρ

Σενάριο: Νάτζι Αμπού Νουάρ,
Μπασέλ Γκαντούρ

Ηθοποιοί: Τζασίρ Εϊντ Αλ Χουιεάτ,
Χουσεϊν Σαλαμέχ Αλ Σουεϊλχιγίν,
Χασάν Μουτλάγκ Αλ Μαραγιέχ

Φωτογραφία: Βόλφγκανγκ Θάλερ

Μοντάζ: Ρούπερτ Λόιντ

Μουσική: Τζέρι Λέιν

Χώρα: Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Κατάρ,
Ιορδανία, Μ. Βρετανία (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 100'

Πρώτη προβολή: Ώρα 6.00 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: Ώρα 8.15 μ.μ.

Τρίτη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις:

- Υποψήφιο για Όσκαρ 2016
- BAFTA Awards 2016. Βραβείο BAFTA στους Naji Abu Nowar, Rupert Lloyd
- Abu Dhabi Film Festival 2014.
- * Βραβείο FIPRESCI
- * Βραβείο New Horizons
- Beijing International Film Festival 2015. Βραβείο Καλύτερης Ταινίας σε νέο σκηνοθέτη
- Cairo International Film Festival 2014. Βραβείο

Κριτικής Επιτροπής για Φωτογραφία και Σκηνοθεσία στον Naji Abu Nowar

- Camerimage 2014, Βραβείο Σκηνοθετικού Ντεμπούτου

- FEST International Film Festival 2015

* Βραβείο Κοινού

* Βραβείο Belgrade Victor

- Miami Film Festival 2015. Βραβείο Σεναρίου

- Venice Film Festival 2014. Βραβείο "Horizons" στον Καλύτερο Σκηνοθέτη Naji Abu Nowar .

Το εξαιρετικό ντεμπούτο του Νάτζι Αμπού Νουάρ, πολιτική απάντηση στον «Λόρενς της Αραβίας», βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Βενετίας και δικαίως υπήρξε υποψήφιο για το Όσκαρ Καλύτερης Ξενογλώσσας Ταινίας.

Στην Ιορδανία του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ένας μικρός Βεδουίνος και ο μεγάλος αδελφός του συνοδεύουν έναν Εγγλέζο σε ένα επικίνδυνο ταξίδι μέσα στην έρημο.

Με ένα σενάριο που δεν κάνει παραχωρήσεις στις φολκλορικές ευκολίες και χρησιμοποιεί δραματικά την εκκρεμότητα, την κάμερα στο ύψος του μικροκαμωμένου ήρωα και μια εικόνα της ερήμου φορντική και μαζί αντονιονική (ο ανοιχτός, ελεύθερος ορίζοντας γίνεται ένας απειλητικός λαβύρινθος),

ο πρωτοεμφανιζόμενος Αμπού Νοβάρ υπογράφει ένα συναρπαστικό υπαρκτικό γουέστερν, δίκαια υποψήφιο για Ξενογλωσσο Όσκαρ. Μαζί και μια ρεαλιστική ιστορία ενηλικίωσης, η οποία φέρνει τα θεαματικά στοιχεία ενός ιστορικοπολιτικού έπους στις διαστάσεις ενός ανθρώπινου δράματος.

Το 1916, κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, στην οθωμανική επαρχία της Χιτζάζ, ο Τέεμπ, ένας μικρός βεδουίνος, αποφασίζει να συνοδεύσει έναν Βρετανό στρατιώτη. Το ταξίδι είναι επικίνδυνο. Η έρημος είναι γεμάτη μισθοφόρους και επαναστατικές ομάδες. Για να επιβιώσει, ο μικρός, μαζί με τον μεγαλύτερο αδερφό του, πρέπει να πάρει δύσκολες αποφάσεις και να ξεχάσει την παιδική του ηλικία.

Χιτζάζ, 1916. Η Οθωμανική Αυτοκρατορία επεκτείνει σιδηρόδρομο που θα ενώνει τη Δαμασκό με την Μεντίνη, οι Αραβες έχουν ξεσηκωθεί με οργανωμένη αντίσταση, οι Βρετανοί βοηθούν την επανάσταση, αλλά ο λαός είναι παγιδευμένος ανάμεσα στα πυρά. Όπως η φυλή του Τέεμπ, ενός μικρού Βεδουίνου ο οποίος μεγαλώνει με τον προστατευτικό μεγάλο του αδελφό Χουσεϊν, μετά τον πρόσφατο θάνατο του πατέρα τους. Οι Βεδουίνοι είναι κατεξοχήν νομάδες που λειτουργούν ως οδηγοί στην έρημο. Η επέκταση του σιδηρόδρομου τούς καταργεί. Όταν ένας παράξενος βρετανός στρατιώτης καταφθάνει ένα βράδυ στην κατασκήνωσή τους και ζητά βοήθεια για να βρει ένα πηγάδι κοντά στις τουρκικές γραμμές, ο Χουσεϊν επιβάλλεται να βοηθήσει (σύμφωνα με τις παραδόσεις φιλοξενίας της φυλής του). Ο Τέεμπ αψηφά τις εντολές του να μείνει πίσω και τον ακολουθεί.

Το σκηνοθετικό ντεμπούτο του Νάτζι Αμπού Νουάρ είναι ένα καλοδουλεμένο (τόσο σεναριακά, όσο και σκηνοθετικά) δράμα που λειτουργεί τόσο σε προσωπικό επίπεδο, με μία ιστορία επιβίωσης κι άγριας ενηλικίωσης, όσο και σε ιστορικοπολιτικό: ο «Λόρενς της Αραβίας» του Ντέιβιντ Λιν (με αφηγηματικό άξονα την ίδια ιστορική εποχή) μας είχε παρουσιάσει το Βρετανό ήρωα ως απελευθερωτή στο πλευρό του δικαίου, ενώ εδώ βλέπουμε την άλλη πλευρά, αυτή του αραβικού λαού και της επιβολής της Δύσης στη γεωπολιτική τους οντότητα στις αρχές του 20ου αιώνα.

Χρησιμοποιώντας ερασιτέχνες ηθοποιούς, οι οποίοι κουβαλούν μία γοητευτική δύναμη και ενέργεια, ο Νουάρ δεν καταφεύγει ποτέ σε ευκολίες, αναγνωρίσιμα στερεότυπα και στρογγυλεμένες καθάρσεις. Κινεί τα νήματα της ιστορίας του με συνέπεια και χειρουργική ακρίβεια ανάμεσα στην πικρή πραγματικότητα και τις σκληρές αποφάσεις που πρέπει να πάρει ο μικρός ήρωας, ο οποίος, μη σας ξεγελά το γλυκό παρουσιαστικό του, τιμά το όνομά του («Theeb» σημαίνει «λύκος»).

Το επικό τοπίο επίσης δεν σκηνοθετείται με καλλιγραφικές τάσεις, αλλά ως απαραίτητο στην κατανόησή μας κομμάτι του σεναρίου. Όλα τα

βλέπουμε (και τα ακούμε, καθώς η χρήση του ήχου είναι αριστουργηματική) από το ανάστημα και την κατανόηση του μικρού Τέεμπ. Όλα έχουν μία δεύτερη και τρίτη ανάγνωση. Η έρημος, τα πηγάδια, αλληγορίες μοναχικής αφιλόξενης απεραντοσύνης, παγιδευμένων συνόρων ανάμεσα στην ανατολή και τη δύση και εκτεθειμένων λαών στα επεκτατικά σχέδιά τους.

Ο Νουάρ έχει ομολογήσει ότι ήθελε να κάνει ένα αραβικό γουέστερν στα πρότυπα του Σέρτζιο Λεόνε. Καταφέρει πολλά περισσότερα. Με έναν αφαιρετικό και τίμιο τρόπο, μάς ξεναγεί σε όσα ιστορικά επαναλαμβάνονται στο εύφλεκτο αυτό κομμάτι του χάρτη, υποδεικνύοντας όσα η ανδρική φωνή στην αρχή (ο πατέρας του Τέεμπ;) αφηγείται: «μην εμπιστεύεσαι ποτέ τη φιλία ενός λύκου, δεν θα κρατήσει...»

ΠΟΛΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

Υποψήφιος για Όσκαρ Καλύτερης Ξενογλωσσης Ταινίας, ο «Λύκος της ερήμου» υπογράφεται από έναν σκηνοθέτη ιορδανικής καταγωγής, μεγαλωμένο στη Μεγάλη Βρετανία, που αξιοποιεί εξαιρετικά τα μαγευτικά πατρογονικά εδάφη, έτσι ώστε να μην καταπιούν τους χαρακτήρες, δηλαδή τον ντόπιο συνοδό και τον οδηγό ενός Βρετανού στρατιώτη στις αρχές του 19ου αιώνα, και κυρίως τον μικρό πρωταγωνιστή που επιβιώνει από μια ενέδρα και αναγκάζεται να συμμαχήσει με τον εχθρό για να βγει ζωντανός. Ιστορικά μεταφερόμαστε στην εποχή του Λόρενς της Αραβίας, με την Ιορδανία και τις γύρω περιοχές στη μεταβατική φάση από την οθωμανική κυριαρχία και την αγγλική «επικαρπία» σε μια αιματοβαμμένη ανεξαρτησία, με τους μισθοφόρους να στήνουν παγίδες και να μπρεδεύουν μια ήδη σύνθετη, ρευστή κατάσταση. Ο μικροσκοπικός βεδουίνος κινεί, με την περιέργεια και την ανθεκτικότητά του, μια ιστορία περιήγησης και εκδίκησης και απορροφά τους διαλόγους σαν σφουγγάρι - σαν ανθρώπινο αντικαθρέφτισμα δυσπιστίας και περιέργειας μιας αιώνιας γης που ανέχεται, αλλά δεν καλοδέχεται κατακτητές και περαστικούς. Δεδομένου πως αυτό είναι το ντεμπούτο του Νουάρ, η δουλειά του με τους βασικά ερασιτέχνες ηθοποιούς και τον συνδυασμό σκηνογραφίας, φωτογραφίας και ρυθμού είναι πραγματικά εντυπωσιακή, σε ένα ύφος ανάμεσα στο δράμα και, στην κλίμακα του φινάλε, στο γουέστερν.

ΘΟΔΩΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

